

Úvod do teorie komunikace

Seminář A | ZS 2014/2015 | čt 15.45 – 16.30 (MK 1.16)

Mgr. Michal Kříž. Ph.D. | michal.kriz@upol.cz

(KOL_Kateřinská 4.16)

Cílem kurzu je vytvořit předpoklady k schopnosti teoreticky i se zřetelem k společenské praxi chápat podstatu sociální komunikace a rozumět příčinám a důsledkům dynamiky komunikačních interakcí. Komunikace je seminářem nahlížena z hlediska sociálních struktur, komunikačních rolí daných vztahy mezi komunikanty v těchto sociálních strukturách a jejich vlivem na systém jazyka. Pozornost je následně zaměřena na zprostředkovanou komunikaci, a to v nejširším možném smyslu, a také na masovou a mediální komunikaci a jejich kulturní dispozice. Kurz účastníkům poskytuje relevantní modely komunikace a jejich možná užití při analýzách komunikace, tematiku podává vždy na příkladech a ilustracích.

1. TEORIE KOMUNIKACE (Ansgar Nünning: *Lexikon teorie literatury a kultury*, Brno: Host 2006, heslo „Teorie komunikace“, s. 785–788)
2. JAZYKOVÁ KOMUNIKACE (Jozef Mistrík a kol.: *Encyklopédia jazykovedy*, Obzor, Bratislava 1993, s. 203)
3. JAZYK A KOMUNIKACE 1 (B. Palek: *Základy obecné jazykovědy*, Praha: SPN 1989, s. 27–37)
1.1 Jazyk a komunikace | 1.2 Vnímání a porozumění | 1.3 Jazyk a psychika | 1.4 Jazyk a myšlení
4. JAZYK A KOMUNIKACE 2 (Fr. Čermák: *Jazyk a jazykověda*, Praha: Karolinum 2011, s. 13–23 + 35–43)
2.1 Přirozený jazyk | 2.2 Produkce a percepce jazyka v komunikaci | 2.3 Psaná a mluvená komunikace | 2.4 Neverbální komunikace
4. KOMUNIKACE /pohledem „Media Studies“/ (Bruce Clarke: „Communication“, in: W.J.T. Mitchell, Mark B.N. Hansen (eds.) *Critical Terms for Media Studies*, Chicago, London: The University of Chicago Press)
5. KARL BÜHLER – ORGANONMODELL (Peter Auer: *Jazyková interakce*, Praha: Lidové noviny 2014, kap. „Expres, Apel, Reprezentace“, s. 24–35)
6. ROMAN JAKOBSON – DIMENZE JAZYKOVÉ KOMUNIKACE (Peter Auer: *Jazyková interakce*, Praha: Lidové noviny 2014, kap. „Funkce jazyka“, s. 36–43)
7. GUNTHER KRESS - A SOCIAL SEMIOTIC APPROACH TO CONTEMPORARY COMMUNICATION (G. Kress: *Multimodality. A Social Semiotic Approach to Contemporary*

Communication, London and New York: Routledge 2010, kap. „Communication: shaping the domain of meaning“, s. 32–53)

8. MODEL LITERÁRNÍ KOMUNIKACE (František Miko: „Cesta k modelu literárnej komunikácie“, in: *Literárna komunikácia*, Martin: Matice slovenská 1973, s. 10–22)

9. MODEL KOMUNIKACE

9.1 Model narativní komunikační situace | 9.2 Psychologický model literární komunikace | 9.3 Model literární komunikace a překladu

Literatura:

Auer, Peter: *Jazyková interakce*, Praha: Lidové noviny 2014

Čermák, František: *Jazyk a jazykověda*, Praha: Karolinum 2011

Černý, J. *Úvod do studia jazyka*, Olomouc: Rubico 1998

Eco, Umberto: *Teorie sémiotiky*, Praha: Argo 2009

Kořenský, Jan, Hoffmannová, Jana, Müllerová, Olga: *Analýza komunikačního procesu a textu*, Olomouc: VUP 2013

Kress, Gunther: *Multimodality. A Social Semiotic Approach to Contemporary Communication*, London and New York: Routledge 2010

Mistrík, Jozef a kol.: *Encyklopédia jazykovedy*, Obzor, Bratislava 1993

Nünning, Ansgar: *Lexikon teorie literatury a kultury*, Brno: Host 2006

Palek, Bohumil: *Základy obecné jazykovědy*, Praha: SPN 1989

Popovič, Anton (ed.): *Literárna komunikácia*, Martin: Matice slovenská 1973